

روش مونته سوری

و تأثیر آن بر اعتماد به نفس، استقلال و مهارت‌های اجتماعی کودکان

مژگان حسابی

کارشناس ارشد پیش دبستان

کلیدواژه‌ها: آموزش و پرورش پیش دبستانی، اعتماد به نفس، مهارت‌های اجتماعی، روش مونته سوری، کودکان، استقلال.

اعتماد به نفس و مهارت‌های اجتماعی مورد آزمون قرار گرفتند. این پرسش‌نامه ۸ مقوله مهارت‌های اجتماعی کودکان از جمله مهارت لبخند زدن، احترام گذاشتن به دیگران، پیوستن به فعالیت‌های در حال انجام، دعوت از کردن از دیگران، مهارت‌های گفت‌و شنود، همکاری با گروه و توجه به ظاهر آراسته خویش را با طیف لیکرت مورد آزمون قرار می‌دهد. در ضمن ضریب اعتبار این پرسش‌نامه در سال ۱۳۸۰ به وسیله **احمدی - نورانی** تعیین شده بود. ۳۰ نفر از کودکان آمادگی **بنفشه** که به روش عادی آموزش می‌دیدند با کودکان آمادگی شهید مهدوی در این آزمون مورد مقایسه قرار گرفتند. نتایج نشان داد که تفاوت معناداری بین آموزش به روش مونته سوری با کودکان آموزش دیده به روش عادی از نظر داشتن اعتماد به نفس و مهارت‌های اجتماعی وجود دارد که مزایای آموزش به روش مونته سوری را بازگو می‌کند. از آنجا که مؤثرترین عوامل افزایش دهنده اعتماد به نفس و مهارت اجتماعی، خانواده، همسالان و معلمان هستند، لازم است در این محیط‌ها تلاش شود تا با دادن حق انتخاب، کنترل شخصی، مسئولیت‌پذیری و خوداصلاحی و دوری از اجبار، به کودکان کمک کنند تا مستقل تر شده و بتوانند توانایی و قابلیت‌های خود را به نحو احسن نشان دهند و احساس مفید بودن و آرامش کنند. * برای اطلاع بیشتر از چگونگی کار و نتایج این تحقیق به دانشگاه علامه طباطبایی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی مراجعه کنید

طور غیرمستقیم توسط بزرگسالان هدایت می‌شود و به هدف خودساختگی، اعتماد به نفس و استقلال نائل می‌شود. اعتماد به نفس، نیز محوری است که کل زندگی کودک پیرامون آن خواهد چرخید. اعتماد به نفس از تجربه‌های شخصی و افکار اندوخته شده شکل می‌گیرد. پرورش اعتماد به نفس سالم از بدو تولد آغاز می‌شود و به عنوان یک ارزیاب پیشرونده، در طول زندگی ادامه می‌یابد. مهارت اجتماعی نیز یکی از عناصر اجتماعی شدن در کلیه فرهنگ‌ها و جوامع است. در نظام آموزشی اگر کودکی فاقد مهارت اجتماعی باشد اغلب در مورد هوش و شخصیت او اظهار نظرهای متفاوتی صورت می‌گیرد و حتی مشکلاتی را در زمینه پیشرفت فردی به وجود می‌آورد. فقدان این مهارت می‌تواند خود ارزشی و عزت نفس فرد را تباہ ساخته و او را در انزوا قرار دهد. ضعف در مهارت اجتماعی حتی می‌تواند موقعیت‌های مطلوب رشد و پیشرفت کودک را همگام با هم‌تایان مانع شود. بنابراین مسئله پژوهش حاضر این است که مشخص کند آموزش به روش مونته سوری در مقایسه با روش‌های عادی تا چه حد بر اعتماد به نفس، استقلال و مهارت‌های اجتماعی تأثیر گذار است. برای این منظور با استفاده از روش آماری غیرتصادفی، ۳۰ نفر از دانش‌آموزان آمادگی **شهید مهدوی** تهران که روش مونته سوری را در آموزش کودکان به کار می‌گیرد، انتخاب شدند. با استفاده از آزمون محقق ساخته

هدف از این تحقیق بررسی تأثیر آموزش به روش مونته سوری بر اعتماد به نفس و مهارت‌های اجتماعی کودکان ۵-۶ ساله در سال تحصیلی ۸۶-۸۷ می‌باشد. ماریا مونته سوری، یکی از نظریه پردازان تعلیم و تربیت است که کودک را به مفهوم واقعی درک کرده و نیازها و خواسته‌های وی را از دور و نزدیک مورد توجه قرار داده است. ولی اصولی را مطرح می‌کند که شاید بعضی از آن‌ها بسیار ساده و بعضی باورنکردنی و عجیب به نظر می‌رسند. اما آن‌چه اهمیت دارد این است که بسیاری از مهارت‌های مورد توجه وی در مورد کودکان با خط و ربط‌های ساده به وجود آمده‌اند.

مونته سوری یادآور می‌شود که کودکان دارای صفات و خصوصیات اخلاقی و شخصیتی بی‌شماری هستند. هر کودک وسایل آموزشی را به نوعی متفاوت از دیگران تلقی می‌کند، با توجه و تمرکز فکری و دقت خاص با مقیاس‌های خصوصیات جسمی و روانی خویش به رنگ و اندازه و مقدار اشیاء می‌نگرد و به طور کلی از راه‌های مختلف و به

